

1905-04-12

AFSENDER

Astrid Warberg-Goldschmidt

MODTAGER

Johanne Christine Larsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Christine Mackie, f. Warberg, boede med sin mand, William Mackie på 54 Coolidge Str., Brookline, Mass., USA. Det vides ikke, hvem Hilda var - og om det var en person eller et sted.

Dr. Petersen er muligvis Dr. Petersen Bøgebjerg.

Det er uklart, hvad der menes med "alle Marier" på Erikshaab. Gården var Warberg-børnenes barndomshjem.

Afsendersted:

Malmø

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Bynavnet er skrevet på kuvertens bagside

Modtagersted:

54 Coolidge Str. Brookline Mass. USA

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):

Adre*s*sen er skrevet på kuvertens forside

Omtalte personer:

Bodild Branner

Thora Branner

Johan -, Erikshaab 1905

Alfred Goldschmidt

Grethe Jungstedt

Alhed Larsen

Andreas Larsen

Johannes Larsen

Christine Mackie

Otto Emil Paludan

- Petersen Bøgebjerg

Mathilda -, pige i huset hos Astrid

Warberg-Goldschmidt

Harris Sawyer

Hempel Syberg

Arkivplacering:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB0411

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Testamentarisk gave fra Laura
Warberg Petersen til Østfyns Museer

DOKUMENTINDHOLD

Astrid har været på en tur til stranden i skønt vejr. Dagen efter var det snestorm, da Alhed, Johannes og Andreas Larsen kom på besøg. De blev søsyge på færgen, men derefter var de på tur i byen.

Astrids tur til Erikshaab måtte aflyses, fordi den unge pige skal giftes, og der kommer en ny.

I København har Astrid mødtes med Alfreds onkel Adolph, og hun så Scott Sally. Hun var med Alhed og Johannes Larsen i Varieté, og de mødte dr. Petersen, der ofte havde fortalt, at han fortrød, at han havde givet Johannes Larsen sin kasket. Selskabet bad nu tjeneren give dr. Petersen kasketten tilbage.

På hjemturen fra København blev Astrid søsyg.

TRANSSKRIFTION

[På kuvertens forside:]

Frøken Johanne Warberg

54 Coolidge Str.

Brookline

Mass.

U.S.A.

[Poststempler]

[På kuvertens bagside:]

A [Goldsch]midt

Malmö – Sweden.

Poststempel.

[I brevet:]

St Pauli Kyrkogata 19, Malmø 12te April 1905

Kære lille Junge! Der er lige en halvanden Timestid til, og jeg vil benytte den til at male et lille Brev op til Dig – trods det, at Du jo er så troløs – Du siger det selv – og lidt er der da også om det. Tak for Brevet, som jeg fik i Mandags; Du skriver deri om Sommervejret efter Snestormen – og om Turen i lys Kjole til Hilda. Jeg fik Brevet om Morgenen, før jeg endnu havde været ude – og tænkte ved mig selv – det er dog også Pokkers med de Amerikanere – og jeg tænkte frysende på Gårsdagens vilde Vintervejret og den frygtelige Tur fra Kjøbenhavn om Aftenen – selv Færgen vippede som en Nøddeskal i det brandsorte Sund; vi fik nok ingen Sommer så snart. – Det så rigtig nok forbavsende pænt ud – Vejret; og så travede jeg da ud for at prøve det.

I Guder! hvilken Tur! Aldrig i mine Dage har jeg troet at skulle opleve et sådant Omslag! Jeg gik min sædvanlige Tur ned til Vandet – stille –

blikstille var det! ikke Forår – men Sommer – jeg gik helt ud i Strandkanten – ingen Mennesker – ingen Vej – blot Tang og hvide Stene – og Vandet var spejlblankt som på en hed Sommerdag! Mågerne – der ellers plejer at kredse skrigende om i Luften – de lå ganske stille nede på Vandet – pludrende fortroligt med hinanden – mens de velbehageligt soledede deres hvide Fjer. Der var en Fred og Højtid over det hele Landskab – så stille og ensomt – en sand Fryd! så langt Øjet nåede så jeg ingen menneskelige Væsner – og langt ude så jeg, at Luften flimrede og dirrede af Varme! Jeg smed mig i den solvarme, knastørre Tang – åndede stærkt af den krydrede salte Luft – og lod mig ordentlig gennembage af den smilende Sols Stråler – mens jeg så ud over det [”det” indsat over linjen] blågrønne, klare Vand – med de hvide Måger – og – længere ude – de mange små hvide Sejlere – og jeg tænkte med Undren på, hvor ganske anderledes det samme Vand havde set ud for få Timer siden – langt – langt kunde jeg se; der lå Saltholm – og længere borte Kjøbenhavn – hvis Bygninger og Tårne sløredes let af Røgen fra de mange Skorstene – og dør – længere til venstre – Kongelunden; den lignede en lille blåviolet Sky i Horizonen. Men ingen Ord kan beskrive, hvad der var for en Tur; jeg kunde slet ikke løsrive mig – blev derude i mange Timer – snart gik jeg langs den yderste, stenede Bred – og snart lå jeg igen i Tangen. Sådanne Timer er dog en hel Gave fra Himmelen; det er blot så fint for mig, at jeg aldrig kan få Alfred med – han sidder jo på den skide Fabrik hele Dagen – lige til 6 Aften (fra 8 Morgen) og så er han altfor træt til at gå.

Jeg fortalte vist sidst om de anmeldte Gæster? Næste Dag var det imidlertid en så forrygende Snestorm – et Hundevejr – at jeg halvvejs opgav ethvert Håb; men traf dog naturligvis alle Forberedelser. Nå – vi har April – og da jeg Kl 12 ½ drog uvis ned til Færgen, så skinnede Solen nok så fredeligt over tørre, hvide Gader; men en rasende Blæst og Kulde var det da. Joe – de var der – Las – Be – Mornine – Puf, men Gud, hvor så de søsyge og forfrosne ud! Men det lettede jo svært for dem, at komme på Landjord; vi drog alle løftede op gennem Byen, hvor Gæsterne hvert Øjeblik fandt Seværdigheder, som vi da nøje beså; lille Puf kom sig hurtig, han havde ellers været slemt søsyg – ligeså Be og Mornine. Så kom Alfred. og vi spiste – sultne – en Masse god Mad: jeg har altid Smørgåsbord med dansk Snaps o.m.a. – det fornøjer alle – københavnske Gæster er skrupsultne efter Søturen, så det er en sand Fornøjelse at lave Mad til dem; heldigvis kan Mathilde klare alt nu, så jeg kan altid trygt gå til Færgen at modtage de ankommende. – Det hele var yderst vellykket – de er alle så gouterende overfor Menagen

her.

II) Alfred måtte jo desværre stikke af igen; han kom så ned til Færgen, da de rejste, for at sige Farvel.

Lørdag og Søndag var vi i Kjøbenhavn – Alfreds Leipzigertur gik i Vasken – og med den min Erikshåbertur; det var kedelig nok, for nu kunde det lige have passet så godt. Senere vil det ikke være så let at lukke hele Lejligheden; med Pigen Mathilde kan det gå, for hun rejser så til sit Hjem i Åtorp, – men M. skal giftes og jeg får en ny Pige til Maj, og hun bor Fandenivold; og det er jo ikke rart at have et fremmed Væsen til at rode i ens Sager, mens man er væk. Jeg skrev til Pallam igår, at jeg alligevel ikke kom, og bad ham hilse d I J., at han da endelig måtte besøge os, hvis han kom til Kjøbenhavn i Påsken Det er ellers kedeligt, hvis Den lille Johan rejser fra Erikshaab, synes jeg; han er jo dog på en Måde Repræsentant for Warbergerne, ikke? Jeg havde glædet mig svært til et Ophold derovre – man hænger dog fast ved Stedet derovre – trods alle Marier. Vi spekulerer lidt på om muligt at leje os ind der i vor Sommerferie; men det skal helst falde sig lidt – helt på eget Initiativ gør vi det vist ikke. --- Jeg oplevede noget kunstigt i København; det var Søndag Eftermd - vi var af Alfreds tyske Onkel Adolph bleven sat Stævne på Jagtpavillionen, hvor vi skulde hilse på ham; mens vi sidder derude (Du ved nok – den på Langelinie) opdager jeg pludselig ved et Bord ovre ved det andet Vindue – Scott Sally! Jeg har aldrig set Manden. – men tør dog sværge på, at det var ham; han så præcis ud som på Billederne i Dit Album – den blonde Pandelok – de blå Øjne – bløde Træk – et skægløst Ansigt – en ganske ubestemmelig Alder; måske var han bleven lidt fyldigere; Selskabet så meget pænt ud – en smuk og naturlig ung Dame og et Par Herrer. Sc.S. var elegant klædt; - jeg mindedes så besynderlig klart hele den Tid for længe siden, da det Menneske kom og bragte så stor (og gavnlige) Revache i Familien hjemme.

II b) Der var et større Selskab om Onkel Adolph så jeg kunde rolig give mig mine Betragtninger i Vold; og mens jeg sådan sad og lod hele den Tid passere Revue for mine Tanker – så faldt mine Øjne Gang efter Gang – helt uvilkårligt på Manden derhenne, som på samme Tid var Udgangspunkt og Bindeled for alle mine Tanker: Men naturligvis kunde jeg ikke stirre sådan på ham, uden at han mærkede det, og hvert Øjeblik måtte jeg da – befippet trække Øjnene til mig, når de havde mødt hans undersøgende Blik. – Hvem ved – måske mindedes også han - halv ubestemt – om en Fortid – der mulig allerede er fjern og tåget for ham; vi to skal jo ligne hinanden en Del.

Ja, det var det hele, der hændte; men det berørte mig så ejendommeligt.

- . Store Sager oplevede vi ellers ikke i Kjøbenhavn; Lørdag Aften var vi med Las og Be i Circusvarieté; de for at se Brydere, vi for at dyrke dem; midt på Aftenen opdager Las pludselig til sin usigelige Forbavselse – Doktor Petersen på en af Rækkerne foran os. Nu bar Las en Kasket, som Dr P. har foræret ham – men siden fortrudt heftigt – han taler ofte om, hvor synd det i Grunden var, at han forærede Las den; vi giver Kasketten til Kellneren – anviser ham Dr P. og neder ham aflevere Huen med den Besked: Kender De den?" Kellneren griner lidt uforstående – et Øjeblik efter kommer Dr P. – smilende – hilsende. –

Om Søndagen var jeg ude at se til Tutte; det lille Skind, der skal ligge så længe. Ungen trives brilliant ved sin Flaske – hun er uvirkelig overordentlig smuk.

Om Aftenen tog vi hjem – og som sagt i et rædsomt Vejr. Jeg skal først stiv som en Pind nede i Salonen med en Pude i Nakken. Efter en halv Times Forløb måtte jeg styrte ind i Toiletrummet – puha – en kvælende Hede – samt – over Vandfadene – for mig brækkende Damer. Jeg formelig fløj tilbage – forbi Damerne i Salonen – der smilte mat – op ad Trappen – ud – i samme Øjeblik var jeg spil-rask – forblev Resten af Tiden i Sundhed på Dækket – men i vild Orkan og Hundekulde.

--- Nu må jeg slutte for i Dag – Alfred skal af Sted – har været hjemme til Middag. – Tænk, det var vist Eastmans Fødselsdag den 3die April – jeg husker det først i Dag. Hils dem begge og lille Grete!

Selv hilses Du kraftigt fra Alfred og hans Kone.

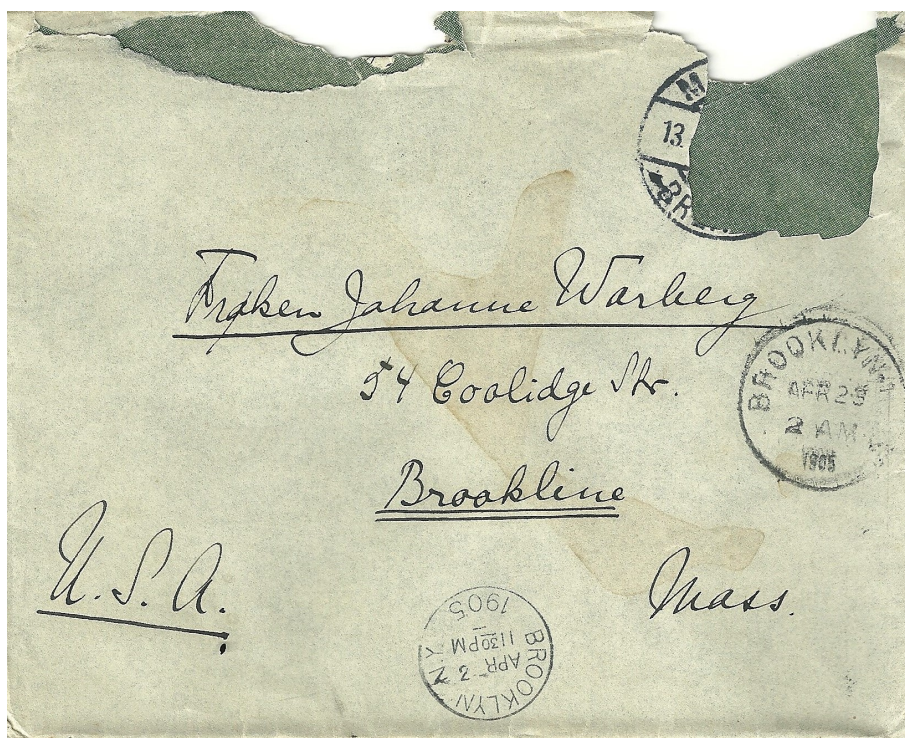
p.s. Mornine skal have udtalt et svagt Ønske om at rejse hjem før oprindelig bestemt – måske – Febr-Marts.

[Skrevet på hovedet øverst side 1:]

Det er Onkel Sybergs Fødselsdag i Dag.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Pt Pauli Kjøbenhavn 19, Malmø 12de April
1705

Læg: *Løvsagt og Løvsagt*

Kære lille frøge! Der er lige en halvanden Timestid
til, og jeg vil hengsle den til at male et lille
Brev op til dig - truds det, at du jo er så travlt -
Du siger det selv - og lader der da også om det.
Tak for Brevet, som jeg fik i Mandags; Du skriver
deri om Sommerregnet efter Sueskarmen - og om
Turen i Lys Dyale til Hilda. Jeg fik Brevet om
Morgenen, før jeg endnu havde været inde -
og tænkte ved mig selv - det er dog også Pakke-
med de Aulikebævere - og jeg tænkte pygende
på Fjæstagens vilde Tunderreg og den pygende
Fis for Dyphenbaum og Aflenen - selv Føgen
vippede som en Rottelbal i det brandorke Lænd.
vi fik nok ingen Sommer så snart. - Det så
någ uak forbærende pødt tid - Været; og vi
havde jeg da tid for at pyge det.
F Gud! hvilken Fis! aldrig i mine Dage
har jeg tænkt at skulle opleve et sådant Omslag!
Jeg gik min vedvaulige Fis ned til Vandet -
skide - blot ville var det! i alle Døns - men

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Sommer — jeg gik helt ud i Strandkanten
— ingen Mennesker — ingen By — blot Tang
og høje Skene — og Landet var opgjeldt
som på en led Søndag! Høgenes de
ellers plejer at træde skrigende om i Luffen
— de så ganske stille med på Landet
pløtsende forsvundet med hinanden — men
de uheldiglyst således de en kunde gøre.
Det var en Dæd og Højtid om det hele
Landskab — så stille og ensomt — en sand
Dødt — så længe og det såde så jeg ingen
menneskelige Træer — og Tangen så jeg
at Luffen plejede af dannede afvarme!
Jeg smed mig i den salvarne, Svastere
Tang — lændte stærkt af den høje
salle Loft — og lad mig endelige glemme
af den smilende Leds Skæler — men
jeg så ud over ^{de} høje, klare Taar —
med de høje Høgenes — og længere inde — de
mange små høje Bølgene — og jeg
sætte med Andre på, hvor ganske ander
Lede det samme Tand — havde det

ud for få Timer siden — længe — længe
kunne jeg se, det var Sølløsten — og Tangen
høje Høgenes — hvis Bølgene og Træer
alerede det af Røgen for de mange Skene
blev — og der — Bølgene det uendelige
Længden, der lignede en lille blå
vinkel i Horisonten.
Men ingen Ud den beskriver, hvad
det var for en Tid; jeg kunne det ikke
opgive mig — blev stude i mange Timer
— snart gik jeg — længe den ydelse skædede
Bred — og snart så jeg igen i Tangen
Eftersom Træer se dog en hel Part
fra Himmelen, det så blot så fint
mig, at jeg aldrig kan på Alpe med — kan
sikke på den skilte Balmik heli Dagen — og
sikke på den (pas) og så er kan altså
føle det at gå.
Jeg forhale mit bilet om de umiddelbare Høgenes
være dog var det umiddelbare en så for mig
Svæbarn et Høgenes — at jeg kalder
jeg var stillet på, men hvad dog var =

BB0411

tushvis alle Forberedelse.

Nå - vi var April - og da jeg kl. 12 $\frac{1}{2}$ drog
tunis med til Fængen, så skinnede Solen
nok så fredeligt over Herro, hvide Rader, men
en rasende Bled og Hude var det da.

Joe - de var der - Lar - Oe - Marime Prof.
men Gud, hvor så de sørg og forfræm
tid! Men det behede jo sunde for dem,
at komme på Landrod, vi drog alle
opfede og gennem Byen, hvor Gærterne
meget Gødelik fandt Severdyheder, som vi
har nogle her, lille Prof kom sig tush, han havde
ellers været slemt syg - Gør Oe og Marime.

... Så kom Alfred - og vi spiste - mellem
en Masse god Mad; jeg har altid Snaps -
Gjæstbord med dansk Snaps o.m.a. - det forger
alle - Dyphenkammere Gærter er skrupøstlue
efter Tølvsen, så det er en sand Forrygler
at have Mad til dem, heldigvi kan hvalde
blave alt om, så jeg kan altid trygt gå til
Fængen at madtage de ankomende.

Det hele var yderst nelligbet - de
er alle så gæstende overfor Menagen her.

II/
Alefret måtte og de andre skikke af igen,
han kom jo med til Faengen, da de
rejste, for at sige Farvel.
Lørdag og Søndag var vi i Dybbølsbanen
— Alefreds Leipziger tur gik i hæden — og med
den min Erikskåbestur; det var bedelig
nok, for vi kunde det lige have passet i
godt. Senere vil det ikke være så let at
finde hele Løjlyheden; med Pigen Maabilde
kan det jo, for hun rejser så til sit hjem
i Åbarg; men M. skal gifte sig og få en
ny Pige til May, og hun bor Sandemiskov;
og det er jo ikke raad at have et fremmed
Paven til at rode i den Sag, mens man
er vak. Jeg skrev til Pallau igår, at jeg
alligevel ikke kom, og bad ham hilse
d. Lf. at han da endelig måtte komme,
hvis han kan til Dybbølsbanen i Pilsken.
Deser eller bedeligt, hvis sin lille Johan
rejser fra Erikskå, synes jeg; han er jo
dog jo en lille Repræsentant for Worsgauer i det.
Jeg havde pladet mig snart til et lille Øjeblik
derover — man tager dog fast med,

BB0411
Shedet deromme - hoder alle Manier
f. spektakler lidt p. om muligt at lege
s. ind der i vor Sammenf. men det
skal helst p. lidt - helt p. eget
Fruktativt og i det vist ikke.

Jeg oplevede noget kunstigt i Nyphenham;
det var Søndag, Dufferind - vi var af Alfred
Lygte indel Adolph Alven sat Skæne p.
Jagtpavillionen, hvor vi skulde hilse p.
ham. Men vi ridet berinde (du ved nok den
p. Langelinis) op tags og pludselig ved
et Bord over ved det andet Vindue -
Scht Sally! Jeg har aldrig set Manden -
men for dog svare p., at det var han;
han se ind præcis som p. Billederne i Dit
Album - den blonde Pantelak - de blå Øjne -
bløde Træk - et skæjpt Ansigt - en ganske
i henkennelse Alder; måske var han bleven
lidt fyldigere. Selskabet se meget pent ud -
en smuk og naturlig ting Lave og et Par Heire.
P. S. var elegant klædt; - jeg mindedes se
besynderlig blant hele den Tid for længe
siden, da det Menneke kom og bragte se
stor (og samst.) Reserven i Familien hjemme.

II° Der var et skæppe Seleskab om Uheldedoff
så jeg kunde raly give mig mine Betragt-
ninger: Tald; og mens jeg sådan sad og
lad hele den Tid passere Revne for mine
Tanker - så faldt mine Øjne Gang efter
Gang - helt uvilkaarligt på Manden
derhenne, som på samme Tid var Idgangs-
punkt og Bindeled for alle mine Tanker.
Men naturligvis kunde jeg ikke skrive
sådan på ham, uden at han mærkede
det, og hvort Øjeblik mærkede og be-
fippet snakke Quene til mig, når de
harde modt hans undersøgende Blik.
Hvem ved - måske mindedes også han
- helt ubevidst - om en Fortid - der mulig-
allerede er fjern og læget for ham; vi
to skal jo ligne hinanden en Del.

Ja, det var det hele, der kendte; men
det berørte mig så egendommeligt.

— . Som Sygtes gølede is eller
ikke i Lyphenhem, Sødog efter var is
med Læs og Re i Ciacus varicki; de for at
se Brydelse is for at dykke dem - mind på
afhøven opdager Læs pludselig til den tinjole

BB0411
Portansede - Daktor Petersen p[er] en af Kalkeren
fran os. Nu var Las en Kasket, som Dr. P. har
gjort ham - men siden fortruet heftigt -
han taler ofte om, hvor tynd det. Grunden
var, at han fandte Las den; vi gaves Kalkeren
til Kalkeren - anniser ham. Dr. P. og beder ham
affeuere Huen med den Besked: Hender De sig?
Kalkeren griner lidt uforstodende - et Øjeblik
efter kommer Dr. P. - smilende
Noende.

Om Sprutagen var jeg inde at se til
Turke; det lille Skid der skal ligge
p[er] den. Angen trives brilliant ved sin
Flaske - Hun er virkelig uoverdødelig
omt.

Om Aftenen tog vi hjem - og som
sagt i et rodtomt Hjør. Jeg sad først alene
et Pind nede i Salonen et med en Pede: Katten.
Efter en halv Times Solgt m[er]ke og skole
ind; Farlektrummet - f[er]ha - en kvælende
Mede - samt - over Vandfadene - to og
trekkende Damer. Jeg formelig play fulde
- forbi Damerne i Salonen - der vilde
Qual - og et Trappen - ind - i samme
Opstik var jeg spil-rast - forlader Reken
af Tiden i Trindhed p[er] Odskuff - men
i wild Onkan og Steindekulle.

— Nu ma jeg glæde sig i Dag - alfaed
spal af Hed - har været hjemene til
Midtag. — Tank det var vist Easens
Fotidledag den 3die April - og husker det
jagt i Dag. Hils dem begge og alle 3 ne!
Sels tilres du kragtig fra Alfred og hans Kone.

P.S. Mornins skal have indlagt et smagfuldt Øde om at
nye hem lidt p[er] oprindelig Rekest - måske Falsk.